N°. 269. 1860.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 20 ... en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentiën is ... per regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

DINGSDAG 13 NOVEMBER

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

De Opper-Ceremoniemeester maakt bekend, dat het Hof den ligten rouw zal aannemen wegens het overlijden van Hare Koninklijke Hoogheid de Hertogin-moeder van Saksen-Coburg-Gotha, gedurende acht dagen.

's Gravenhage, den 12den November 1860.

De Opper-Ceremoniemeester,
In deszelfs afwezigheid,
De Kamerheer-Ceremoniemeester,
Baron F. VAN ANDLA VAN PALLANDT.

NEDERLANDEN.

Bij Zijner Majesteits besluit van 8 November 1860, n°. 48, is aan den heer *J. A. van Deventer*, secretaris der cijfers bij het Departement van Buitenlandsche Zaken, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der ridderorde van de Ontvangenis van Villa Viçosa, hem door Z. M. den Koning van Portugal geschonken.

Bij besluit van den 10den November 1860, n°. 57, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

het bij besluit van den 5den December 1851 (*Staatsblad* n°. 149) ingesteld eereteeken, tot belooning van eervolle, langdurige, werkelijke dienst bij de schutterijen, toe te kennen aan:

H. Dam, adjudant-onderofficier, *A. van der Ven*, sergeant-majoor, en *J. J. Cattie*, muzikant bij de dienstdoende schutterij te 's Hertogenbosch;

F. W. C. Schoonman, sergeant-majoor, *P. A. van Eekelen* en *C. A. J. Moerman*, muzikanten bij de dienstdoende schutterij te Breda;

W. Bogers en *H. Bogers*, tamboers bij de dienstdoende schutterij te Rosendaal;

F. M. Berens, muzikant, en *E. H. van Huttum*, tamboer bij de dienstdoende schutterij te Nijmegen;

A. Zoet, sergeant bij de dienstdoende schutterij te Nijkerk;

J. A. Smits van Nieuwerkerk, majoor-kommandant van het 2de bataillon rustende schutterij in het 1ste distriet van de provincie Zuidholland (vroeger kapitein bij de dienstdoende schutterij te Dordrecht);

H. L. Enthoven, kapitein bij de dienstdoende schutterij te 's Gravenhage;

J. E. Knight, majoor, en *W. H. C. Bolleurs*, 1sten luitenant-adjudant, bij de dienstdoende schutterij te Rotterdam;

B. J. van Maaren, 1sten luitenant, bij de dienstdoende schutterij te Gorinchem;

W. van der Koogh Hzn., *B. de Witt* en *A. J. van Altena*, muzikanten bij de dienstdoende schutterij te Dordrecht;

M. Stillebroer, sergeant bij de dienstdoende schutterij te Delft;

P. van Reedt Dortland en *J. Schouten*, sergeanten-majoor bij de dienstdoende schutterij te Gouda;

P. W. F. Neukirchen en *M. C. E. van Honstede*, sergeanten, *J. F. Holkers* en *B. Eykenbos*, korporaals, *J. P. Bisgen* en *J. W. van Schravenhoek*, tamboers, allen bij de dienstdoende schutterij te 's Gravenhage;

A. Meinster, schutter bij de dienstdoende schutterij te Leiden;

J. P. Fortanier, sergeant-majoor, en *H. J. Hoebink*, tamboer bij de dienstdoende schutterij te Rotterdam;

C. van der Berg Czn. en *C. van der Berg* Joostz., muzikanten bij de dienstdoende schutterij te Schiedam;

A. van de Poll, officier van gezondheid der 2de klasse bij de dienstdoende schutterij te Amsterdam;

H. D. Gildemeester Buse, majoor-kommandant der dienstdoende schutterij te Haarlem;

F. Munk van Groesstek, kapitein bij de dienstdoende schutterij te Hoorn;

A. A. van der Dey Druijvesteyn, 1sten luitenant bij de dienstdoende schutterij te Alkmaar;

P. Beukes, sergeant-majoor, *G. Dohman*, *C. C. van der Heyde*, *J. D. Mulder* en *W. Sieberks*, sergeanten, *A. H. Kirschbaum*, korporaal, *J. de Vries* en *J. Hense*, muzikanten, *B. van Greuningen* en *U. Heere*, tamboers, allen bij de dienstdoende schutterij te Amsterdam;

G. Snoek, sergeant-majoor bij de dienstdoende schutterij te Hoorn;

H. Bossert, sergeant bij de dienstdoende schutterij te Alkmaar;

J. Logge en *A. van Geyn*, sergeanten bij de dienstdoende schutterij te Weesp;

H. Ossen Wzn., sergeant bij de dienstdoende schutterij te Enkhuizen;

J. Schouw, tamboer bij de dienstdoende schutterij te Purmerende;

J. P. van Visvliet, kapitein, *L. de Man* en *J. le Clercq*, sergeanten-majoor, en *J. F. Liesoy*, muzikant, allen bij de dienstdoende schutterij te Middelburg;

M. F. C. de Kater en *J. S. Wijsman*, muzikanten bij de dienstdoende schutterij te Zierikzee;

mr. *M. G. van Hengelaar*, kapitein, *C. W. Steger*, adjudant-onderofficier, *J. Willems*, sergeant-majoor, *J. D. de Wit*, muzikant, *J. Broekhuizen* en *H. de Ruiter*, tamboer, allen bij de dienstdoende schutterij te Utrecht;

J. H. W. van Loon, 1ste luitenant bij de dienstdoende schutterij te Harlingen;

J. C. Maurer, sergeant, *M. A. Nagtheim*, muzikant, en *M. Neumark*, voormalig muzikant, allen bij de dienstdoende schutterij te Leeuwarden;

G. D. Boorsma, sergeant bij de dienstdoende schutterij te Franeker;

J. H. Triebort, 1sten luitenant à la suite, *H. W. Lenderink*, 2den luitenant à la suite, *C. M. Voerman*, officier van gezondheid der 3de klasse bij de dienstdoende schutterij te Deventer;

J. F. Heimel, kapelmeester, *C. Scheffer* en *A. Warnars*, muzikanten bij de dienstdoende schutterij te Kampen;

T. L. Warner, tamboer-majoor en *B. Gerstmeijer*, tamboer bij de dienstdoende schutterij te Zwolle;

J. H. E. Hengel, muzikant bij de dienstdoende schutterij te Groningen; en

J. Jans, muzikant bij de dienstdoende schutterij te Meppel.

Bij besluit van 10 November 1860, n°. 3, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, tot gewoon hoogleeraar in de regtsgeleerde faculteit aan de hoogeschool te Groningen te benoemen den heer mr. *B. D. H. Tellegen*, procureur bij het provinciaal geregtshof en de arrondissements-regtbank en secretaris der kamer van koophandel en fabrieken te Groningen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

Vrijdag jl. heeft de lord meyer van Londen het jaarlijksche gastmaal op het stadhuis gegeven. Het is dit maal slechts door weinige leden van het corps diplomatique bijgewoond; de meeste vertegenwoordigers van buitenlandsche mogendheden, bepaaldelijk die van Pruissen, Oostenrijk en Rusland, waren afwezig. De gezant van Frankrijk beantwoordde den toast, welke door den gastheer aan het corps diplomatique werd gebragt, en zeide: „Ik houd voor zeker, dat de zoo even uitgedrukte wensch naar voortduring van den vrede door al de vertegenwoordigers des buitenlands te Londen met levendig genoegen zal worden vernomen. Ik zie het bewijs daarvoor in dien geest van wijsheid en gematigdheid, welke gelukkig in het gedrag der gouvernementen van Europa zoo zeer is op te merken, en vooral in de opofferingen, welke al de groote mogendheden op eene of andere wijze voor den algemeenen vrede doen.

„Wat betreft de vriendschappelijke woorden, door den lord meyer aan Frankrijk en aan deszelfs souverein gerigt, ik dank hem daarvoor van harte. Het is niet de eerste maal dat, terwijl het publiek bekommerd was, de stad Londen vertrouwen en gerustheid heeft betuigd. Dit heeft eene eenvoudige oorzaak: met die praktische schranderheid, waardoor die groote stad eene zoo hooge mate van rijkdom en magt heeft bereikt, heeft zij het eerst ingezien wat menig staatsman nog niet duidelijk genoeg schijnt te begrijpen, te weten: dat in plaats van den strijd van belangen, welken wij voorheen op alle punten der wereld aantroffen, door de ontwikkeling van onze handel en industrie bewerkt is dat wij niet alleen een groot aantal belangen gemeen, maar ook nergens eenig tegenstrijdig belang hebben. Van daar dat die beduchtheden, die vermoedens, die achterdocht, welke zich aan beide zijden van het Kanaal voordoen bij elk voorval op het politiek terrein. De oorzaak is, dat wij niet in éénen dag het spoor van de worsteling en naijver van zoo vele eeuwen kunnen uitwisschen; dat wij, onzes ondanks en buiten ons weten, allen nog maar al te zeer geneigd zijn om de zaken van dezen tijd te beschouwen met den vergrootenden en bedriegelijken bril van het aandenken aan het verledene.

„Doch God dank! de rede, het gezond verstand, het belang der twee volken strekken om die bedriegelijke voorspiegelingen meer en meer te doen verdwijnen; want elken dag worden de gemoederen meer doordrongen met dit gewigtige denkbeeld, dat de beide volken, bij eenen nieuwen worstelstrijd alles te verliezen en niets te winnen hebbende, elkander door den vrede even veel goed kunnen doen, als nadeel door den oorlog. Dat is de eigenlijke waarheid, mijne heeren, dat begrijpen wij in Frankrijk even goed, als gij het in Engeland kunt begrijpen; dat is de beduidenis van die groote volkshuishoudelijke omwenteling, welke de Keizer in Frankrijk door het nieuwe handelsverdrag met Engeland onlangs heeft tot stand gebragt, en wier oneindig groote strekking, naar mate zij u meer bekend en in Engeland beter begrepen zal worden

de tegen ons ingebragte beschuldigingen zal beschamen en den zegen des vredes tusschen de twee landen zal bevestigen."

Ter beantwoording van eenen anderen toast voerde lord Palmerston het woord; hij zeide dat 's lands toestand en vooruitzigten thans in allen deele gunstig waren, dat het met de geheele wereld, uitgezonderd China, in vriendschapsbetrekking was, en dat er vooruitzigt op het behoud van den algemeenen vrede bestond. Sprekende van den goeden uitslag der jongste krijgsbedrijven in China, vermeldde hij als eene bijzonder heuglijke omstandigheid de eendragtige zamenwerking der Fransche en der Engelsche krijgsmagt bij die wapenfeiten, en zeide verder: » Uit dit gelukkige feit is eene zeer gewigtige les te trekken. Ware de sterkte der twee legers niet gelijk geweest, ware het eene talrijker of krachtiger dan het andere geweest, dan zou, vrees ik, de zwakheid der menschelijke natuur haren invloed hebben doen gevoelen en de goede verstandhouding, welke er behoorde te bestaan, gestoord zijn; dan zou welligt, in weerwil der beste bedoelingen, afgunst en twist in de beide legerkampen zijn gedrongen. Dit is ook in het algemeen waar: een wezenlijk vereischte voor volkomene verstandhouding tusschen groote natien is, dat beider krachten gelijk zijn.

» Er is iets waarin Engeland de groote mogendheden van het vaste land niet kan evenaren, namelijk de groote krijgsmagt welke zij in vredestijd plegen op de been te houden. Het zou niet wijs noch wenschelijk zijn, dat Engeland haar navolgde en een staand leger hield van gelijke getalsterkte als de legers onzer naburen op het vaste land. Doch wij behooren het verschil door andere middelen weg te nemen. Wij moeten het evenwigt herstellen met onze bewonderenswaardige burgermilitie, en met onze edele vrijwilligers, eene gewapende magt welke thans een deel van 's lands blijvende instellingen uitmaakt, en met het versterken van gewigtige en bloot liggende punten van ons grondgebied.

» Bovenal moeten wij het evenwigt herstellen door eene sterke en magtige vloot aan te houden.

» Ik zeg dit in bijzijn der vertegenwoordigers van buitenlandsche en verbonden mogendheden. Ik zeg het in eenen geest van vrijmoedigheid en hartelijkheid, met den wensch naar vriendschap, bondgenootschappelijke betrekking en vrede. Uit den grond van ons hart wenschen wij met alle natien in vrede te zijn, en in vriend- en bondgenootschappelijke betrekking te staan met die natien, wier belangen het meest met de onze overeenstemmen. Uit den grond van ons hart wenschen wij, hare vriend- en bondgenootschap te verwerven en te behouden; doch het is ons vaste voornemen, ons dezelve door eene mannelijke houding waardig te betoonen.

» Hier ter plaatse behoef ik niet te bewijzen dat het handelsverkeer de strekking heeft om den geesel des oorlogs af te weren en de natien onderling door vriendschap te verbinden; doch ik mag zeggen, dat Zijne Majesteit de Keizer der Franschen laatstelijk met verlichte schranderheid met het gouvernement van ons land heeft medegewerkt om het tarief der twee landen vrijgevig te maken, en daardoor den grondslag voor groote uitbreiding van hun onderling handelsverkeer heeft gelegd; hetgeen, naar ik hoop en vertrouw, grootelijks moet strekken tot bevestiging der vriendschap, welke altijd behoort te heerschen tusschen twee groote natien, die zoo veel gemeene belangen hebben, en die door de ligging van haar land zoo goed in staat zijn om onderling handel te drijven.

» Ik vertrouw dat deze veranderingen in de tariefwetgeving niet alleen tot bevestiging der vriendschap tusschen Frankrijk en Engeland zullen strekken, maar dat het edele voorbeeld, hetwelk de Keizer der Franschen alzoo heeft gegeven, door zich over oude vooroordeelen heen te zetten en een ander stelsel van handelsstaatkunde te omhelzen, zal worden nagevolgd door andere gouvernementen van het vaste land, welke nog zoo verlicht in handelszaken niet zijn, en dat de handelsbetrekkingen, welke het beste onderpand van vrede en vriendschap uitmaken, zich allengs verder over het vaste land zullen uitstrekken."

Lord John Russell, de minister van buitenlandsche zaken, voerde ook het woord. Hij betuigde in te stemmen met hetgeen door den gezant van Frankrijk straks gezegd was, en zeide verder: » Wij wenschen altijd onze betrekkingen met al de andere natien op den meest vriendschappelijken voet te houden. Wat haar regeringsvorm ook zij, wij waarderen hare vriend- en bondgenootschap; maar wij volharden steeds in onze gehechtheid aan die vrijheid, welke wij zelven zoo lang hebben genoten, en in onze toegenegenheid voor andere natien, welke ze trachten te verwerven."

— Het denkbeeld van eenige leden van Engelsche schutterscorpsen om in die hoedanigheid gezamenlijk Parijs te bezoeken, met het doel om de onderlinge verbroedering der twee volken te bevorderen, vindt in Engeland weinig bijval; het wordt er veelal als ongepast en ondoelmatig beschouwd. Van wege den Engelschen minister van oorlog en den opperbevelhebber der Britsche landmagt is openlijk te kennen gegeven, dat er bij hen zwaarwigtige bedenkingen tegen dat denkbeeld bestaan en dat tot deszelfs uitvoering geene aanmoediging of medewerking van hen te verwachten is.

ITALIE.

Koning Victor Emanuel heeft bij zijnen plegtigen intogt in de hoofdstad Napels eene proclamatie aan de bevolking van Napels en Sicilie gerigt, welke aldus luidt:

» De volksstemming geeft mij het souvereine gezag over deze edele gewesten. Ik neem dit plegtige besluit van den volkswil aan, niet uit eerzucht, maar omdat ik door mijn geweten als Italiaan daartoe gedrongen word.

» Mijne pligten worden grooter, even als die van alle Italianen. Er is thans meer dan ooit behoefte aan opregte overeenstemming en standvastige zelfverloochening.

» Al de partijen moeten zich onderdanig buigen voor de majesteit van Italie, hetwelk door God wordt geschraagd.

» Hier behooren wij een gouvernement te vestigen, hetwelk aan de volken waarborgen voor een vrij leven, en aan de publieke opinie waarborgen voor strikte eerlijkheid geeft. Ik maak staat op de ijverige medewerking van alle weldenkenden. Overal waar door de wet het gezag beperkt en de vrijheid gewaarborgd wordt, kan het gouvernement even veel doen voor het algemeen welzijn, als het volk voor de deugd.

» Wij moeten aan Europa toonen, dat, al zijn de tot Italie's eeuwen lange ellende gemaakte verdragen door de onwederstaanbare kracht der gebeurtenissen ter zijde gesteld, wij onder de vereenigde natie de heerschappij weten te herstellen van die onveranderlijke beginselen, zonder welke iedere burgermaatschappij krank, ieder gezag wankel is."

— De Parijsche *Patrie* deelt in haar nommer van gisteren het volgende mede: » Den 6den dezer is eene stoomkorvet van de Spaansche vloot de haven van Gaëta binnen gekomen, eenen hoofdofficier van het Spaansche leger aan boord hebbende, die een eigenhandig schrijven van Koningin Isabella aan Koning Frans II overbragt. Den vorigen dag had de Koning de gezanten van Oostenrijk, Pruissen, Rusland en Spanje in een bijzonder gehoor ontvangen, en vervolgens was er eene zitting van den kabinetsraad gehouden, waarbij ook de heer Winspeare, laatstelijk gezant van het Napelsche hof te Turyn, tegenwoordig was.

» Men verzekerde dat de Koning persoonlijk een manifest aan al de gouvernementen van Europa zou rigten.

» Hier en daar in het koningrijk der Beide Sicilien duurden de woelingen van de tegenstanders der aanhechting voort, met name in de provincien Molise, Terra di Lavoro, Capitanata, de Abruzzen en Calabrie. Mobile kolonnes van het Sardinische leger doorkruisten die provincien met het doel om ze geheel tot rust te brengen."

— Blijkens eene mededeeling van het officiele dagblad van Rome van den 8sten dezer, was toen reeds het meerendeel van het leger van Koning Frans in den Kerkelijken Staat gekomen, om op het pauselijke grondgebied eene wijkplaats te vinden. Het gemelde dagblad zegt dat omstreeks dertig duizend man Napelsche troepen naar den Kerkelijken Staat geweken zijn, ten einde niet in de noodzakelijkheid te komen om de trouw aan hunnen souverein te breken, en dat van wege de pauselijke regering voor het onderhoud dier troepen gezorgd wordt.

Ook uit Parijs wordt gemeld, dat Koning Frans te Gaëta dezer dagen van wege de gouvernementen van Oostenrijk, Pruissen en Rusland den raad heeft ontvangen, om niet langer tegenstand te bieden. Een van de Parijsche berigtgevers der *Indépendance Belge* zegt voor de waarheid van dat berigt te kunnen instaan.

— De commissaris van het Sardinische gouvernement in Umbrie, de heer Pepoli, heeft bevolen dat op de grensscheiding tusschen dat gewest en het nog in 's Pausen bezit zijnde grondgebied grenstolregten naar het Sardinische tarief zullen worden geheven.

Deze maatregel, zegt een berigtgever, kan eene finantiele blokkade genoemd worden; immers de artikelen, welke de bewoners der stad Rome voor hun onderhoud van elders moeten ontvangen, zullen nu aan de betaling van invoerregten onderworpen zijn, even als of zij uit een vreemd land werden aangevoerd, en dit zal voor de materiele welvaart der stad, welke reeds zoo veel heeft geleden, eene nadeelige werking hebben.

— Het officiele dagblad der regering van Sicilie behelst in zijn nommer van den 2den dezer eenen brief van Garibaldi, waarin deze verklaart het dictatorsgezag in de hand van Koning Victor Emanuel te hebben nedergelegd.

— Een bij de Londensche *Morning Post* ontvangen schrijven uit Parijs van den 9den dezer zegt: » Verscheiden dagbladen spreken van de afbreking der diplomatieke betrekking tusschen Frankrijk en Rome als van eene waarschijnlijk aanstaande gebeurtenis; doch het is niet te denken, dat het daartoe komen zal. Het gerucht, dat de Paus voornemens zou zijn Rome te verlaten zoodra Koning Frans Gaëta zal hebben ontruimd, bevestigt zich niet. In tegendeel is uit zekere door het Romeinsche gouvernement genomen maatregelen op te maken, dat de Paus niet wenscht zich uit zijn gebied te verwijderen."

De Napelsche berigtgever van het even genoemde blad meldt in een schrijven van 30 October, dat er in die hoofdstad sedert eenigen tijd openlijk, op de straten en in de koffijhuizen, afdrukken van Diodati's katholijke bijbelvertaling verkocht werden, maar dat de rondventers met de excommunicatie werden bedreigd, en dat de geestelijkheid het gouvernement trachtte te bewegen om den openbaren verkoop van bijbels te verbieden.

RUSLAND.

Het Brusselsche dagblad *le Nord* heeft onlangs onder het opschrift: » Wat staat aan Europa te doen?" een artikel geplaatst, waarin de noodzakelijkheid van het opgeven der oude beginselen van het volkenregt betoogd en verlangd werd dat de regeringen de nieuwere denkbeelden, en met name het beginsel der niet-tusschenkomst zouden aannemen. Dit artikel scheen hoofdzakelijk gerigt te zijn tegen de Russische regering, vooral tegen het terugroepen van haren gezant uit Turyn. Het officiele *Journal de St. Pétersbourg* deelt dit artikel in zijn geheel mede, en treedt in eene wederlegging van hetzelve, waarin het standpunt der Russische regering wordt toegelicht. Na aangetoond te hebben, dat men geen blind vereerder van het oude behoeft te zijn, maar dat men toch zekere fundamentele beginselen moet handhaven, betoogt het Russische regeringsblad, dat men in Italie het regt der volken om tegen hunne regeringen op te staan verkondigd, vervolgens de volken daartoe opgeruid en daarna dat regt onder de bescherming van het beginsel der niet-tusschenkomst gesteld heeft, maar dat dit vermeende beginsel in Italie zelf voortdurend geschonden is, en dat de geheele beweging in Midden- en Zuid-Italie slechts is uitgegaan van de eerste aanhechtingen, die Sardinie zich in strijd met het verdrag van Zürich veroorloofd heeft.

» Niet alleen op grond der oude beginselen", zoo besluit het *Journal de St. Pétersbourg*, » maar ook op grond der beginselen, die als inwijding van een nieuw tijdvak verkondigd zijn, op grond van het beginsel zelf der niet-tusschenkomst, zijn de laatste handelingen van Piemont niet te regtvaardigen. Bij het begin der eerste gebeurtenissen in Italie heeft men het aan raadgevingen en vertoogen bij het hof van Turyn niet laten ontbreken. Wij weten dat de Russische regering hare denkwijze noch voor den graaf Cavour noch voor den Sardinischen gezant te St. Petersburg verborgen heeft gehouden. Het Sardinische gouvernement had alle deelneming aan de intrigues, waarop men hetzelve opmerkzaam maakte, ontkend. Op het oogenblik, waarop hetzelve openlijk datgene doet wat het kort te voren ontkend had, moet het de verantwoordelijkheid daarvoor dragen, en het Russische kabinet handelt slechts consequent wanneer het zijn gezantschap uit St. Petersburg terugroept. Het dagblad *le Nord* beschouwt dien maatregel dus ten onregte als een protest tegen den vooruitgang der denkbeelden en de behoeften der nieuwere maatschappij, of als een ontijdig vasthouden aan verouderde begrippen. Die maatregel heeft niets gemeens met 1815 of met het Heilig Verbond. Men heeft alleen gedaan wat de waardigheid gebood; men heeft alleen de beginselen gehuldigd, welke nog als de grondslagen der Europesche maatschappij gelden. Het eenige middel om zich te redden uit de verwikkelingen, die van dag tot dag menigvuldiger en van ernstigeren aard worden, is eene *vereeniging* der Europesche mogendheden, om de internationale regels vast te stellen en te handhaven, welke alle regeringen verpligt zijn in acht te nemen, en om de oplossing

der thans bestaande moeijelijkheden te zoeken in het overeenbrengen van verkregen regten met wettige behoeften. De Russische regering wil op het eene zoowel als op het andere gelet hebben, en wij aarzelen niet, elke andere uitlegging, die men aan de door haar aangenomen houding wil geven, voor valsch te verklaren."

ZWEDEN EN NOORWEGEN.

Blijkens de berigten uit Stockholm van den 5den dezer is aldaar een koninklijke verordening afgekondigd, waarbij aan alle Zweedsche onderdanen van het Israëlitische geloof het regt wordt verleend om gronden in eigendom te verkrijgen en zich neder te zetten in al de provinciën des lands.

NASCHRIFT.

WEENEN, 11 November. De *Donauzeitung* spreekt het gerucht tegen, dat door Oostenrijk eene nota betrekkelijk de zamenkomst te Warschau aan de regeringen van Napels en Rome en aan de Italiaansche hertogen zou gezonden zijn.

LONDEN, 11 November (Reuters agentschap). Berigten uit Shanghai van 20 September melden, dat de vredesonderhandelingen geschorst hebben moeten worden, ter zake van de quaestie over de vergoeding der oorlogskosten. De geallieerde troepen rukten naar Peking op. Lord Elgin volgde ze van nabij. Onder de koelies heerschte desertie en het ontbrak aan transport-vaartuigen. Tien-tsin werd door 2000 man gedekt. De opstandelingen bleven werkeloos.

LONDEN, 12 November. De *Morning Post* meldt uit eene officiele bron, dat er berigten uit Shanghai van den 26sten September ontvangen zijn, volgens welke het vredesverdrag geteekend was en sir Hope Grant reeds twee regementen teruggezonden had, terwijl andere regementen zich gereed maakten om naar Engeland terug te keeren.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'sGRAVENHAGE, *den 12den November* 1860.

Een regerings-telegram, dd. Buitenzorg 28 September 1860, luidt: » Niets bijzonders."

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden heeft de heer van Lidth de Jeude, nieuw benoemd lid in het hoofdkiesdistrict Tiel, tot wiens toelating in eene vorige vergadering besloten was, in handen des Voorzitters, daartoe door Z. M. den Koning gemagtigd, de vereischte eeden afgelegd en als lid zitting genomen.

Heden is voortgezet de behandeling van het wets-ontwerp betreffende de nieuwe regterlijke inrigting. Aan de orde was art. 4, luidende: » Het openbaar ministerie wordt uitgeoefend door den procureur-generaal bij den Hoogen Raad, de procureurs-generaal bij de geregtshoven, de officieren van justitie bij de arrondissements-regtbanken en de ambtenaren van het openbaar ministerie bij de kantongeregten.

» In ieder arrondissement wordt de waarneming van het openbaar ministerie bij de kantongeregten opgedragen aan éénen ambtenaar, behoudens de gevallen waarin de dienst der justitie de opdragt der waarneming aan meer dan éénen ambtenaar noodzakelijk maakt, of die opdragt in meer dan één arrondissement aan denzelfden ambtenaar toelaat.

» Bij opdragt aan meer dan éénen ambtenaar wordt het regtsgebied, waarvoor ieder hunner is aangesteld, door Ons aangewezen."

De heer Meylink gaf de redenen op, waarom hij aan de algemeene beraadslagingen geen deel had genomen. Daarbij was hoofdzakelijk onder anderen ook de vraag behandeld, of de Hooge Raad al dan niet zou zijn een hof van cassatie of een hof van appèl. Dit punt was, meende hij, vroeger bij een votum der Kamer beslist: nu moest men alleen het onderhavige plan beoordeelen; nieuw licht was, na al het vroeger voorgevallene, bijna niet meer te verspreiden. Beknoptelijk kon hij zijn gevoelen alzoo over het voorstel voordragen. Met betrekking tot art. 4 deed hij de volgende vragen:

1°. zullen de ambtenaren, bij alinea 2 bedoeld, eigenaardige dienaren der Kroon, inderdaad zoogenaamde commissarissen van politie, leden van de rijkspolitie, in ieder arrondissement gevestigd zijn, of leden van het parquet, handelende op bevel van den officier van justitie?

2°. zijn zij in het laatste geval, zullen zij dan in alles ondergeschikt zijn aan den officier van justitie of niet, of voor welk gedeelte van hunnen werkkring?

3°. zullen in de steden, waar directeuren of commissarissen van politie zijn, nog anderen *hommes du Roi* aangesteld worden, en welke zal dan hunne onderlinge verhouding zijn?

Die vragen achtte hij voor zich wenschelijk op voldoende wijze beantwoord te zien, omdat hij, hoe gaarne hij zich zou kunnen vereenigen met de uitbreiding van het openbaar ministerie en de volledige afhankelijkheid van den officier van justitie, hij niet gaarne zien zou, dat die uitbreiding in verband stond met die der hoogere rijkspolitie-beambten, en van eene uitbreiding van hunne magt.

Van eene duidelijke inlichting, op die vragen te ontvangen, zou hij zijne stem, aan dit artikel te geven, later afhangen.

Ten slotte vroeg hij, of, zoo door amendementen de competentie der kantonregters mogt worden beperkt, in strijd met het wets-ontwerp het bestaande geheel of gedeeltelijk niet gevestigd kon blijven.

De heer Wintgens deed het verschil uitkomen van het oorspronkelijk en gewijzigd, wets-ontwerp, vooral met betrekking tot het openbaar ministerie bij het kantongeregt, waarmede gepaard zou kunnen gegaan zijn de meer besproken instelling van kantonnale commissarissen van politie. Zoodanige instelling, gelijk de uitbreiding der rijkspolitie in het algemeen, had hij steeds bestreden. De voordragt was in zoo ver gewijzigd, dat nu 84 ambtenaren bij de openbare ministerien der kantongeregten geplaatst zouden worden. Tegen dat denkbeeld had hij onderscheidene bedenkingen. De Minister had deze voordragt gestaafd daarop, dat de gemeentewet in art. 62 het bestaande hieromtrent zou hebben afgeschaft; eene onjuiste meening zijns inziens, daar de gemeentewet niets in zoodanigen zin beslist had, gelijk hij in eenige bijzonderheden aantoonde. Hij wederlegde daarop de bezwaren tegen het bestaande, dat de burgemeesters met de waarneming van het openbaar ministerie bij de kantongeregten zouden belast zijn. Deze zouden kunnen opgeheven worden door toekenning van eene geldelijke tegemoetkoming, eene minder kostbare uitgave zijnde dan het nu voorgestelde: de taak was ook niet van dien aard, om daarom alleen voor te stellen dat voor die betrekking gegradueerde personen moesten benoemd worden. Met de bestaande middelen kon men in het gebrekkige genoegzaam voorzien. Daarentegen zou men nu een ommegaanden regter bekomen, om de politiezaken te behandelen, die daarvoor steeds reizende moest zijn, hetgeen tot het doen van vele uitgaven leiden zou. Dat werk achtte hij der onkosten niet waardig, ten minste als hij hieromtrent de geregtelijke statistiek raadpleegde. Hij voor zich wilde de competentie van den kantonregter teruggebragt hebben tot hetgeen zij nu was, en dit wel om meer dan ééne reden, ook in verband met eene aanstaande herziening van het Wetboek van Strafregt: dan zou men de burgemeesters en de commissarissen van politie met de waarneming van het openbaar ministerie kunnen blijven belasten. Zoo doende behoefde men geene nieuwe kleine posten, gelijk hij de hier behandelde beschouwde, in te voeren.

De heer van Eck beantwoordde den heer Wintgens, met wiens denkbeelden hij zich niet vereenigde. Omtrent art. 62 der gemeentewet merkte hij op dat dit artikel zoo moest worden opgevat, naar hij meende, dat geen burgemeester het openbaar ministerie kon waarnemen. Zijne ondervinding had hem geleerd dat het bestaande niet goed werkte; de personen, die nu bij de kantongeregten het openbaar ministerie waarnemen, waren daarvoor niet overal geschikt: bij de behandeling van zaken van regtsgeleerden aard bleek dit voldoende. Regtsgeleerden waren daarbij noodig in het belang van de waardigheid van den Staat, en ook in dat der burgerij; kosten zouden daarmede gepaard gaan, dat erkende hij: dit was in andere vakken van algemeen belang ook het geval. De bedenking, dat te weinig arbeid voor deze ambtenaren zou aanwezig zijn, kon hij niet toegeven, daar die arbeid, in verband met de uitbreiding der competentie van den kantonregter, beduidend genoeg zou kunnen wezen. Met de opdragt der rijkspolitie aan die personen kon hij zich wel vereenigen, omdat in tweeledig opzigt daardoor een goed werk verrigt zou wezen.

De heer Olivier voegde zich bij het gevoelen van den heer Wintgens. Het voorstel, zoo als het oorspronkelijk en nu gewijzigd was, was steeds bestreden. De redenen van het nu behandelde voorstel kon hij op de gronden in de nota des Ministers, laatstelijk ingediend, niet goedkeuren. Om de door hem opgegeven redenen wenschte hij liever het bestaande behouden te zien; nu creëerde men een groot personeel zonder genoegzaam werk: eerder wilde hij inkrimping van personeel dan uitbreiding. Hij vreesde dat de regeling van de zaak der rijkspolitie daarmede gepraejudicieerd zou worden.

De heer van Heiden Reinestein merkte op, dat zijne ondervinding hem geleerd had, welke moeijelijkheden er ontstonden indien voor het openbaar ministerie bij de kantongeregten geen goede deskundige en onderrigte personen aanwezig waren. Hij kon ook niet toegeven, dat de hier bedoelde werkzaamheden zoo gering van omvang zouden wezen. Hij was overtuigd, dat substituut-officieren van justitie soms minder werk hadden dan de ambtenaren bij het openbaar ministerie der kantongeregten. Het voorstel des Ministers keurde hij in alle opzigten goed.

De heer van Lynden wees op de vroeger over het bestaande uitgebragte klagten. Nu eene poging werd gedaan om die klagten weg te nemen, kwamen hem de gedane wenschen tot behoud van de tegenwoordige instelling vreemd voor. Hij trad hierbij in eene wederlegging der bedenkingen van den heer Wintgens. Eenvoudig en van weinig omvang achtte hij de aan die nieuwe ambtenaren op te dragen werkzaamheden niet te zullen zijn. Nu werden de zaken als bijzaken beschouwd en behandeld; voortaan zou dat veranderen kunnen. In allen deele kon hij zich met het voorstel des Ministers vereenigen, vooral met de bepaling, dat voor de hier bedoelde personen regtsgeleerden zouden gekozen worden.

De heer Elout van Soeterwoude stelde voor om, in verband met art. 53, over dat artikel niet te beslissen dan na het eerst vermelde afgedaan te hebben, met welk denkbeeld de Kamer zich vereenigde.

De Minister van Justitie verdedigde het voorstel. Sedert jaren was de bestaande instelling aangevallen; in de Voorloopige Verslagen op vroegere wets-ontwerpen was aangedrongen op het aanstellen van vaste personen voor het openbaar ministerie bij de kantongeregten; ook was daarover gehandeld bij de behandeling van vroegere begrootingen. Wat nu over art. 62 der gemeentewet moge gezegd geweest zijn, in art. 192 lag het bewijs dat men het bestaande wilde veranderen, en het burgemeesterschap van de waarneming van het openbaar ministerie afgescheiden zien. Bij de behandeling der wet van 1854 was er op gewezen, hoe bij de vereeniging het steeds moeijelijk zou wezen, goede burgemeesters te bekomen. Hij ontkende niet dat niet overal bij de kantongeregten zoo menigvuldig werk zou wezen dat de zaak niet door denzelfden persoon zou kunnen waargenomen worden; maar die reden kon niet tot uitmaking van het beginsel gelden. Die arbeid was niet zoo gering, als men wel dacht, gelijk hij in bijzonderheden naging. De vereeniging van beide betrekkingen was daarenboven in vele opzigten niet wenschelijk; de verbaliserende persoon moest niet tevens de vervolgende wezen: daaruit ontstonden vele moeijelijkheden en de goede behandeling van zaken zou daaronder lijden. Hem was bekend het adres van burgemeesters uit Zuidholland om voortdurend met het openbaar ministerie te worden belast: de hoofdgrond voor het uiten van dien wensch was om de bezoldigingen van burgemeesters te verhoogen. Die reden mogt niet aangenomen worden, zoo de vereeniging uit anderen hoofde slecht werkte. De bezwaren over de vereeniging, ook die van commissaris van politie en lid van het openbare ministerie bij het kantongeregt, ging hij daarna in eenige bijzonderheden na. Ook den aard en den omvang van het bij deze openbare ministerien te verrigten werk deed hij in onderdeelen uitkomen: de aanstelling van gegradueerde personen naast de kantonregters zouden eenen waarborg voor eene goede regtsbedeeling opleveren; waarborgen die allezins noodig waren, omdat bij den alleen-regter dikwerf zaken behandeld worden van niet minder gewigt dan die bij de regtbanken. Kostelooze waarneming der betrekking was onmogelijk: dit bewezen de klagten der burgemeesters; had men dezen en aan de commissarissen van politie eene toelage gegeven, ook dit zou aanzienlijke uitgaven veroorzaken: ongeveer f 40,000; nu daarentegen zou de uitgave ongeveer f 50,000 zijn; die verhooging was echter niet van dien aard om daarom het bestaande te

behouden. Onmogelijk was het werk aldus te verdeelen, dat in ieder kanton gelijkmatig en gestadig werk zou wezen. Van sinecures was hier geene sprake, het verwijt dienaangaande was overdreven.

Er was gesproken over het gevaar dat de hier bedoelde personen zouden kunnen worden kantonnale ambtenaren van politie. De vrees daarvoor was reeds geweken door afwijking van het vroegere; daarenboven zou de wet nader daarover moeten beslissen, gelijk vroeger besloten was. De hier bedoelde personen zouden nu zonder medewerking der wetgevende magt het gevreesde karakter niet bekomen. Hierbij verdedigde hij tegen den heer Olivier den inhoud van de door dezen aangehaalde en aangevallen nota, met betrekking tot de vereeniging van het ambt van substituut-officier van justitie en dat van ambtenaar van het openbaar minister bij de kantongeregten, eene vereeniging die hij onraadzaam achtte. Volgens dit ontwerp stonden de laatsten onder het toezigt en bevel van de officieren van justitie.

Den heer Meylink antwoordde hij, dat de hier bedoelde personen niet zullen zijn eigenaardige *hommes du Roi*, maar ambtenaren van het openbaar ministerie, handelende gelijk die bij andere collegien, staande nevens het parquet en onder de bevelen van den officier van justitie, en ondergeschikt voor hunnen geheelen werkkring; het ambt van het openbaar ministerie bij het kantongeregt zou niet vereenigd worden met het directeurschap of commissarisschap van politie.

Hij verklaarde ten slotte dat, als omtrent de competentie van den kantonregter het bestaande bleef, hij nog de aanneming van zijn voorstel omtrent dit onderwerp wenschelijk achtte.

De heer Wintgens verdedigde nader zijne in de eerste rede breeder ontwikkelde gevoelens, en wederlegde de door den Minister en andere leden omtrent zijne voorstellingen ingebragte bedenkingen. De slotsom zijner redenering was, dat de tegen hem ingebragte bezwaren niet van dien aard waren, dat het bestaande hieromtrent niet zou kunnen bestendigd blijven.

Ook de heer Olivier kwam nader op zijne gevoelens terug, en vond de verdediging van den Minister niet overtuigend genoeg om hem van zijne meening te doen terugkomen. De gronden van dit zijn besluit deed hij in eenige bijzonderheden uitkomen, waarbij hij hetgeen tegen hem was te kennen gegeven achtereenvolgens wederlegde. Vooral kwam hij op tegen het denkbeeld dat door het aanwezig zijn der hier bedoelde personen, te eeniger tijd de rijkspolitie op eene in zijn oog hoogst bedenkelijke wijze zou uitgebreid worden.

De heer Meylink gaf in bedenking of niet, in verband met de hier behandelde zaak, het wenschelijk zou wezen om meer subsistuut-officieren aan te stellen, waarvan hij de wenschelijkheid aantoonde, en waaromtrent hij eene leemte in de wet meende te ontdekken.

De Minister van Justitie voerde nog kortelijk het woord; toonde het verkeerde aan der hier door sommigen gewenschte vereeniging en de voordeelen der voorgenomen afscheiding, kwam terug op de uitlegging te geven aan art. 62 der gemeentewet, in verband met art. 195; deed uitkomen dat hij met zich-zelven niet inconsequent was, gelijk men uit het aangevoerde uit de Memorie van Toelichting op het oorspronkelijk voorstel, en het nu gewijzigde omtrent de aanstelling van gegradueerden bij deze parquetten, had trachten te doen voorkomen; wees aan de onmogelijkheid om de substituut-officieren van justitie met deze werkzaamheden te belasten, zonder de goede waarneming der zaken bij het kantongeregt of bij de regtbank te benadeelen; en verklaarde eindelijk niet te zien dat er eene leemte in de wet was, gelijk door den heer Meylink was aangegeven.

De beraadslagingen werden daarop gesloten verklaard, zullende later de bevoegdheid bestaan om bij de behandeling van art. 58 nader op deze zaak terug te komen.

Op art. 5 luidende:

» Het openbaar ministerie is belast met de handhaving der wetten, de vervolging van alle misdrijven en het doen uitvoeren van alle strafvonnissen.

» In burgerlijke zaken wordt het alleen bij een beroep in cassatie in zijne conclusien gehoord, en is het ter teregtzitting slechts tegenwoordig wanneer de wet of het belang der justitie dit vordert",

had de heer Heemskerk Azn. eene wijziging voorgesteld, strekkende om het 2de lid aldus te lezen:

» Het wordt bij de behandeling in burgerlijke zaken gehoord, in cassatie en wijders in de gevallen bij de wet voorzien.

Bij de toelichting van die wijziging deed hij uitkomen den strijd die het artikel bij het onderzoek in de afdeelingen had uitgelokt.

Hij voorzich achtte de tusschenkomst van het openbaar ministerie in burgerlijke zaken in menig opzigt, vooral met betrekking tot minderjarigen, krankzinnigen, onder curatele gestelden, onmisbaar; wenschelijk in zaken van den, het staatsdomein en andere aangelegenheden; door aanneming van het artikel van het wets-ontwerp zou men zich daardoor den weg afsnijden. Door het tweede deel van zijn amendement werd ook omtrent andere punten in de regeling der procedure niets gepraejudicieerd. Op deze en andere verder aangevoerde gronden beval hij zijn voorstel in de gunstige overweging der leden van de Kamer aan.

De heer Wichers wees op de leemte in het artikel omtrent eene bepaling dat de regter bevoegd moest zijn, ambtshalve vervolging te gelasten. De opheffing der conclusien ten civile kon hij niet goedkeuren en voor dit gevoelen deed hij in het breede zijne redenen uitkomen; het bestaande wenschte hij alzoo bestendigd te hebben.

De heer van der Linden zeide steeds overtuigd geweest te zijn, dat in het civile het openbaar ministerie niet moest gehoord worden. Op dit punt keurde hij het artikel goed. De regtspraak in het civile moest zijn buiten den invloed van het Gouvernement; was het regt verkeerd toegepast, er bestond bevoegdheid op hooger beroep, en eindelijk het toezigt van den Hoogen Raad omtrent de toepassing der wet. Dit zoo zijnde, was de conclusie van het openbaar ministerie in burgerlijke zaken niet noodig. Met hetgeen dienaangaande in de Memorie van Toelichting werd gemeld, kon hij zich geheel vereenigen, zijnde daarbij reeds vele der gemaakte opmerkingen beantwoord. De uitzondering in het tweede lid echter kon hij niet goedkeuren. Den daarbij bedoelden invloed bij den Hoogen Raad achtte hij even gevaarlijk als bij de overige collegien, vooral indien het openbaar ministerie de magt zou hebben zich inlichtingen te verschaffen, die de verwerende partij niet kon verkrijgen. Handhaafde de Minister de 2de alinea, hij zou zich genoodzaakt zien eene poging aan te wenden tot het doen wegvallen daarvan.

De heer van Lynden verklaarde een voorstander te zijn van het behoud der bepaling omtrent de tusschenkomst van het openbaar ministerie en van die der conclusien in het civile. In het stelsel der wet, waarbij de leden van het openbaar ministerie als ambtenaren der Kroon werden aangemerkt, achtte hij het noodig, dat dit laatste beginsel vooral zuiver en zonder uitzondering, als in alin. 2 bedoeld, gehandhaafd wierd.

De Minister van Justitie toonde aan welke de zin van art. 5 was, en dat door het voorgestelde amendement het doel van den voorsteller niet werd bereikt. Achtereenvolgens behandelde hij de door den heer Heemskerk Azn. voorgedragen argumenten en toonde daarvan de weinige kracht. De personae miserabiles, waarop gedoeld was, werden reeds op andere wijze bijgestaan en beschermd. De voorlichting van het openbaar ministerie was voor den regter niet noodig; het zelfstandig onderzoek voor den regter werd er door benadeeld; op die voorlichting zou men zich te veel kunnen verlaten. De afschaffing der conclusien in het civile zoude de regtskennis niet verzwakken; voor de bevordering der regtswetenschap behoefde de Staat niet te zorgen door het behoud der conclusien. Wat de uitzondering betrof, hiermede bedoelde hij geene verzwakking van het beginsel door hem voorgestaan. Op de burgerlijke regtspleging moest de Regering geen invloed uitoefenen. Met die uitzondering beoogde hij dan ook alleen de zedelijken invloed in verband met de cassatie, tot handhaving van de wet uit te oefenen. Meer invloed mogt de Regering in het cassatie-proces niet uitoefenen. Was in overeenstemming met deze aangelegenheid in art. 6 met betrekking tot het geven van bevelen van 's Konings wege eenige onduidelijkheid, hij zou ze gaarne ophelderen. Hem was geen geval bekend dat, buiten de stukken van het proces, door het openbaar ministerie licht was gezocht dat hem van regeringswege was verstrekt. Ware dat alzoo, die omstandigheid kon op den zelfstandigen regter geenen invloed uitoefenen,

Ten slotte antwoordde hij op enkele vragen hem door sommigen gedaan in verband met dat onderwerp staande.

De heer van der Linden stelde daarop als wijziging voor om de tweede alinea aldus te lezen:

» In burgerlijke zaken neemt het geene conclussie en is ter teregtzitting slechts tegenwoordig wanneer de wet of het belang der justitie dit vordert."

Hij beantwoordde daarop den Minister omtrent diens bezwaren tegen sommige door hem aangevoerde gronden en bleef bij zijn gevoelen, dat het beginsel in zijn geheel moest doorgevoerd worden.

De heer Heemskerk Azn. verdedigde nader zijn amendement, en bleef op het behoud der conclusien in het civile aandringen. Hij deed daarvan het nut inzien door bijbrenging van eenige bijzonderheden. De redactie van zijne wijziging deed hij uitkomen als de strekking hebbende om te voorkomen de algeheele uitsluiting der burgerlijke procedure.

De Minister van Justitie zeide het noodig te oordeelen dat de procureur-generaal niet vreemd moest blijven aan de jurisprudentie van den Hoogen Raad. Met dit begrip had hij de uitzondering voorgesteld op het door hem voorgestaan beginsel.

De beraadslagingen werden daarop gesloten, waarna het eerst in stemming werd gebragt het amendement van den heer Heemskerk Azn., dat met 32 tegen 30 stemmen werd verworpen.

De wijziging van den heer van der Linden werd met 45 tegen 17 stemmen verworpen.

Artikel 5 werd daarop in stemming gebragt en met 41 tegen 21 stemmen aangenomen.

Vóór hebben gestemd de heeren: Kingma, Reinders, Meeussen, van Eck, de Raadt, Blussé van Oud-Alblas, Begram, van der Veen, Heemskerk Bz., Dumbar van Twist, Mijer, Meylink, Olivier, de Poorter, Rooms, Hoynck van Papendrecht, van Bosse, van Nispen, Delprat, van Franck, Dullert, Lyclama à Nyeholt, Thorbecke, Idzerda, Jespers, Westerhoff, Betz, Bots, de Bieberstein, Oomen, Anemaet, Gevers Deynoot, Kerstens, Mensonides, ter Bruggen Hugenholtz, van Nispen van Sevenaer, Tutein Noltenius, Dirks, van Zuylen van Nyevelt, Luyben en de Voorzitter.

Tegen hebben gestemd de heeren: Elout van Soeterwoude, van Hoëvell, van Lidth de Jeude, Strens, van Voorthuysen, Schimmelpenninck, Wintgens, de Lom de Berg, Wichers, de Brauw, van Heiden Reinestein, Kien, van Goltstein, Cool, Hoekwater, Mackay, van der Linden, van Asch van Wijk, van Lynden, Heemskerk Az. en Wybenga.

Op morgen zal de beraadslaging worden voortgezet.

De heer Mackay heeft verslag uitgebragt namens de Commissie, belast met het onderzoek van het Verslag aangaande het beheer en den staat der kolonien over 1857, met betrekking tot West-Indie, Curaçao en de Kust van Guinea. De Kamer zal nader over de daarbij voorgestelde conclusie beslissen.

WATERHOOGTEN IN DE HOOFD-RIVIEREN.

November.	Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: Gewassen.	In 24 uren: Gevallen.
12	Boven-Rhijn.	[illegible]	+ 33.14	+ 2.29	8 ure.		0.07
11	Waal.	*Nijmegen*,	+ 8.52	+ 2.36	8 "		0.08
11	Neder-Rhijn.	*Arnhem*,	+ 8.55	+ 1.64	8 "		0.05
11	Geldersche IJssel.	*Westervoort*,	+ 9.09	+ 1.72	8 "		0.04
10		*Maastricht*, (brug)	+ 42.87	+ 0.67	8 "		0.02
10	Boven-Maas.	*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 42.37		8 "		0.03
11		*Grave*,	+ 6.34	+ 1.40	8 "		0.03
11	Nieuwe Maas. . . .	*Brielle* H. W.	+ 0.56		1 u. 30 m.	[illegible]	
		L. W.	— 0.74		10 u. 15 m.		0.07

Den 10den en 11den November zijn verzonden vel 36 tot 40 van het Bijblad II en vel 90 der Bijlagen.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN JUSTITIE.

De Minister van Justitie brengt ter kennis van de belanghebbenden dat zijne Audientie op Woensdag den 14den November aanstaande geen plaats zal hebben.

's Gravenhage, den 10den November 1860.

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

*** Op aanstaanden Woensdag, den 14den November 1860, zal de gewone Audientie van den Minister van Staat, Minister van Kolonien, geen plaats hebben.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

*** De Minister van Binnenlandsche Zaken zal, op Dingsdag den 20sten November 1860, des middags ten 12 ure, in een der localen van zijn Departement, onder zijne nadere goedkeuring, bij inschrijving in het openbaar doen Aanbesteden de levering van de navolgende Winkelwaren, Levensmiddelen en Grondstoffen voor de Gestichten te Ommerschans en Veenhuizen, voor de gedeeltelijke behoeften van 1861, als:

1. Winkelwaren van de 1ste soort voor de Ommerschans;
2. Idem voor de drie Gestichten te Veenhuizen;
3. Winkelwaren van de 2de soort voor al de Gestichten;
4. Tabak, Snuif en Pijpen voor de Ommerschans;
5. Idem voor de drie Gestichten te Veenhuizen;
6. 11900 Pond Zout } voor al de Gestichten;
7. 1188 » Raap-olie }
8. 4077 » Patent-olie }
9. 25½ Ton Groene Zeep }
10. 5400 Pond Friesche Kaas }
11. 250 Mud Rogge voor het 1ste Gesticht te Veenhuizen;
12. 300 » » } voor het 2de Gesticht aldaar;
13. 300 » » }
14. 300 » » } voor het 3de Gesticht aldaar;
15. 300 » » }
16. 70 » Inlandsche Baktarwe } voor het 1ste Gesticht te Veenhuizen;
17. 35 » Wit-bonte Poolsche tarwe }
18. 75 » Tarwe-zemelen voor de Ommerschans en het 2de Gesticht te Veenhuizen;
19. 280 » Grove Gort, voor de Ommerschans en het 1ste Gesticht te Veenhuizen;
20. 275 » dito, voor het 2de en 3de Gesticht te Veenhuizen;
21. 190 » Groene Erwten, voor de Ommerschans en het 1ste Gesticht te Veenhuizen;
22. 200 » dito, voor het 2de en 3de Gesticht te Veenhuizen;
23. 350 » Boonen, voor al de Gestichten;
24. 1450 Pond Spek, voor de drie Gestichten te Veenhuizen;
25. 1470 Kan Wijn-azijn } voor al de Gestichten;
26. 385 Pond Zoolleder }
27. 150 » Overleder, voor de Ommerschans en het 2de en 3de Gesticht te Veenhuizen;
28. 1300 » Wol, voor het 1ste en 2de Gesticht te Veenhuizen;
29. 1000 » dito, voor het 3de Gesticht aldaar.

De Biljetten van Inschrijving moeten, op gezegeld papier geschreven en door de Gegadigden zelven onderteekend, behoorlijk gesloten, vóór of uiterlijk op den 20sten November aanstaande, des voormiddags ten half 12 ure, aan het Departement van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage bezorgd zijn.

Biljetten van Inschrijving, die aan het bepaalde bij de Voorwaarden van Aanbesteding niet voldoen, of de zoodanige, waarin bij-voorwaarden of schriftdelgingen gedaan zijn, zullen van de mededinging uitgesloten blijven.

De Voorwaarden van Aanbesteding zijn kosteloos verkrijgbaar aan het Departement van Binnenlandsche Zaken, bij den Directeur der Gestichten te Meppel en aan de Gestichten zelve, en liggen ter inzage aan de Provinciale Griffien van Noordbrabant, Gelderland, Noordholland, Utrecht, Friesland, Overijssel, Groningen en Drenthe.

De Monsters van de Artikelen, daarvoor vatbaar, kunnen bezigtigd worden bij den Directeur der Gestichten te Meppel, aan de Gestichten zelve, als ook na 12 November eerstkomende bij het Departement van Binnenlandsche Zaken.

's Gravenhage, den 5den November 1860.

De Minister voornoemd,
S. van Heemstra.

Provincie *Noordholland*.

AANBESTEDING.

Op Donderdag, den 29sten November 1860, des namiddags ten 2½ ure, zal, onder nadere goedkeuring, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Haarlem, door den Commissaris des Konings in de provincie Noordholland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 9de district, worden Aanbesteed:

het onderhoud, in twee perceelen, van Acht Vlotbruggen, eene Dubbele Draaibrug, Pont- en Brugwachterswoningen bij het Noordhollandsch Kanaal, tusschen West-Graftdijk en de Zijperschutsluis, ingaande den 1sten Januarij 1861 en eindigende met 31 December 1863.

De Aanbesteding zal plaats hebben zoo als in Art. 9 van het Bestek is bepaald.

Het Bestek ligt ter lezing aan het Departement van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, aan het Provinciaal Bestuur van Noordholland te Haarlem, en op alle verdere plaatsen, waar de Bestekken van openbare besteding ter lezing gelegd worden.

Inlichtingen zijn te verkrijgen bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat te Haarlem, en bij den Ingenieur van den Waterstaat te Alkmaar.

's Gravenhage, 18 October 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. van Heemstra.

Provincie *Overijssel*.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 23sten November 1860, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Overijssel, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 4de district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur te Zwolle, worden Aanbesteed:

het onderhouden van de verspreide Landsbruggen in de provincie Overijssel, van 1°. Januarij 1861 tot 31 December 1863.

Deze Aanbesteding geschiedt bij enkele inschrijving, zoo als Art. 9 van het Bestek bepaalt.

Het bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Overijssel te Zwolle, en op alle plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van 's Rijks Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Aanwijzing der werken geschiedt op Donderdag en Vrijdag de besteding voorafgaande, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur te Zwolle, den Ingenieur te Deventer, den Adspirant-ingenieur P. Loke te Kampen, en bij de Opzigters G. Zandbult te Hengelo en G. Röttgen te Zwolle.

's Gravenhage, 25 October 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. van Heemstra.

Provincie *Groningen*.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 23sten November 1860, des voormiddags ten 11 ure zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Groningen, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 1ste district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Groningen worden Aanbesteed:

het onderhouden van de groote Rijkswegen in de provincie Groningen, van 1°. Januarij 1861 tot den 31sten December 1863, in drie perceelen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Groningen, te Groningen, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende acht dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat, en den Ingenieur de Bruyn Kops, te Groningen.

's Gravenhage, 10 October 1860.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. van Heemstra.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

*** De Minister van Staat en van Finantien, door den Koning bij besluit van 7 April 1859, n°. 103, gemagtigd, om naar aanleiding van het verzoekschrift van Mr. *Jacob Jan Ermerins*, Advocaat en Notaris te Zierikzee, en aldaar ten deze domicilie hebbende gekozen ten zijnen woonhuize, over te gaan tot de oproepingen, voorgeschreven in Art. 3 der Wet van 30 Mei 1847 (*Staatsblad* n°. 26),

Brengt bij deze *voor de laatste maal* ter kennis van het algemeen, dat bij een in den nacht van 24 op 25 September 1858 ten huize van den Verzoeker plaats gehad hebbende diefstal met inbraak vermoedelijk zijn vernietigd de navolgende Certificaten van Nationale Schuld, te weten:

van het Administratiekantoor van de Heeren *van Harpen Pluym* en *Backer*,

een en twintig stuks Certificaten, rentende 2½ ten honderd, waarvan twee à f 100, elk genommerd 1961 en 2248, en negentien à f 1000 ieder, genommerd:

1266 27343
2827 27344
22624 27345
26955 27521
26956 27522
26958 34580
26994 47739
27317 47740
27342 47741 en
47742

en drie stuks, rentende 3 ten honderd, als:

n°. 1049, groot f 200
» 1060 » 500 en
» 2940 » 1000;

van het Administratiekantoor van de Heeren *Ketwich en Voombergh en Wed. W. Borski*,

negentien stuks Certificaten, rentende 2½ ten honderd, waarvan een, n°. 5267, groot f 400, en een, n°. 575, groot f 300, en de overige zeventien, alle groot f 1000, genommerd als volgt:

18372
49477
66754
81124
93718
108619
108620
112058
124395
128241
131113
136995
140624
148376
148329
165516 en
165517

en zeven, rentende 3 ten honderd, als:

n°. 115, groot f 100
» 5057 » 200
» 5058 » 200
» 110 » 500
» 3262 » 500
» 6176 » 1000
» 6178 » 1000;

van het Administratiekantoor van de Heeren *Brouwer en Zoon* c. s.

twee stuks, rentende 2½ ten honderd, als:

n°. 277, groot f 200 en
» 577 » 500;

aan het Administratiekantoor van de Heeren *S. en D. Saporias* c. s., een Certificaat, rentende 3 ten honderd, te weten: n°. 2197, groot f 500.

En dat voor al de bovenstaande, deels met, deels zonder de onvervallen Coupons te loor gegane Effecten, wordt verlangd tegemoetkoming op den voet der wet van 30 Mei 1847 (*Staatsblad* n°. 26); wordende mitsdien ieder die beweren mogt eenig met de inwilliging van dat verlangen strijdig belang te hebben, opgeroepen om, op de wijze in art. 4 van die wet aangewezen, zijne regten te doen gelden.

's Gravenhage, 8 November 1860.

De Minister voornoemd,
VAN HALL.

MINISTERIE VAN MARINE.

* * Bij de Griffien van de verschillende Directien der Marine alsmede bij den Kassier van het Weduwen- en Weezenfonds der Zee-officieren aan het Departement van Marine te 's Gravenhage, is, tegen betaling van 30 cents per exemplaar, verkrijgbaar gesteld het bij Koninklijk besluit van den 27sten Julij 1860, n°. 64, gewijzigd reglement voor genoemd fonds. Zoo lang de voorraad strekt, kan bij laatstgemelde, insgelijks voor 30 cents, verkregen worden een exemplaar van het verslag aan den heer Minister van Marine, van de onlangs te zamen geroepen Commissie tot onderzoek van den staat van dat fonds, welk verslag is opgenomen in de verhandelingen en berigten voor het Zeewezen.

's Gravenhage, den 30sten October 1860.

Bij de Directien der Marine te Amsterdam, Willemsoord, Vlissingen en Hellevoetsluis, is, tegen den prijs van twintig cents per exemplaar verkrijgbaar gesteld, het herziene *Reglement voor het Koninklijk Instituut voor de Marine te Willemsoord.*

's Gravenhage, den 5den November 1860.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat gedurende de maanden *October, November* en *December* 1860, aan de Kantoren van de Betaalmeesters in de Provinciën dagelijks (Zon- en feestdagen uitgezonderd), de voldoening zal geschieden der Tractementen ten laste van den Staat over het 4*de quartaal dezes jaars*, wordende hieronder alleen bedoeld de tijdelijke pensioenen, welke door het *Departement van Marine* worden voldaan.

's Gravenhage, den 29sten September 1860.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSY.

Provincie *Noordbraband.*

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 27sten November 1860, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door Heeren Gedeputeerde Staten van de provincie Noordbrabant, in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 2de district, aan het lokaal van het Provinciaal Bestuur te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

het onderhoud van den Provincialen Grind- en Klinkerweg van Helmond naar Deurne, ingaande den 1sten Januarij 1861 en eindigende den 31sten December 1861.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant te 's Hertogenbosch, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende twee dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat L. Rijsterborgh en bij den Ingenieur J. de Kruyff, beiden te 's Hertogenbosch, benevens bij den provincialen Opzigter H. P. Koenen te Veghel.

De Gedeputeerde Staten van Noordbrabant,
P. J. BOSCH VAN DRAKESTEIN.
De Griffier,
VAN COOTH.

MARINE.

De Directeur en Kommandant der Marine te Willemsoord is voornemens, onder nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Minister van Marine, op Zaturdag den 17den November 1860, des voormiddags ten elf ure, bij inschrijving aan te besteden:

het Arbeidsloon en de gedeeltelijke leverantie der Materialen voor het maken van eene Mastenmakerij, Bergplaatsen voor Gezaagde Houtwaren en eene Slagterij in de daartoe aan te wijzen gebouwen op 's Rijks Werf te Willemsoord.

Het Bestek ligt ter lezing bij de Secretarie van het Departement van Marine te 's Gravenhage, en bij de Directien der Marine te Amsterdam en Willemsoord.

Twee dagen vóór de Aanbesteding zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan.

De inschrijvingen op gezegelde biljetten, bevattende de aannemingssom in schrijfletters en de namen van aannemer en borgen, zonder doorhalingen of bij-conditien en door den inschrijver onderteekend, zullen vóór of op den bepaalden dag der Aanbesteding, des morgens vóór elf ure, vrachtvrij moeten worden bezorgd ter Griffie van de Directie der Marine te Willemsoord.

Willemsoord, den 7den November 1860.

De Directeur en Kommandant der Marine voornoemd,
D. BEL DE VRIES.

MARINE.

Openbare Aanbesteding bij inschrijving aan 's Rijks Werf te Hellevoetsluis op Woensdag den 28sten November 1860, des middags ten 12 ure, voor de daarstelling van Zeven IJzeren Overdekkingskappen over drie Stoomflottille- en vier Verdedigingsvaartuigen, alsmede het maken van eene Kap over één Stoomflottillevaartuig, waartoe de ijzeren platen gedeeltelijk van wege de Marine zullen verstrekt worden; alles volgens teekening, bestek en voorwaarden, welke ter inzage en lezing liggen bij het Departement van Marine te 's Gravenhage, de Directien der Marine te Amsterdam en Vlissingen, het Kantoor van Aanneming te Rotterdam, bij den Hoofdingenieur van voormelde Werf, bij wien tevens [illegible] alle verdere inlichtingen (in persoon, doch niet bij geschrifte), kunnen verkregen worden.

De Inschrijvingsbiljetten zullen behoorlijk gesloten, op zegel, met vermelding van de aannemingssom in schrijfletters en de namen der borgen, uiterlijk op bovengemelden dag en uur, ter Secretarie van 's Rijks Werf te Hellevoetsluis behooren ingeleverd te worden; wordende na dien tijd geene meer aangenomen.

Hellevoetsluis, den 10den November 1860.

De Directeur en Kommandant der Marine,
B. G. ESCHER.

MARINE.

Openbare Aanbesteding bij inschrijving aan 's Rijks Werf te Vlissingen, op Donderdag, den 22sten November 1860, des voormiddags ten 11 ure, tot de levering van:

a. diverse houten gereedschappen;
b. roodkoperen spijkers, klinkboutjes, klinkplaatjes en nagels.

De Bestekken en Voorwaarden liggen ter inzage bij het Departement van Marine te 's Gravenhage, de Directien te Willemsoord, Amsterdam en Hellevoetsluis, en ten Burele van den Hoofdingenieur op voormelde Werf, bij wien gegadigden tevens alle verdere inlichtingen kunnen verkrijgen.

De Inschrijvingsbiljetten zullen voor ieder perceel afzonderlijk, op zegel en behoorlijk gesloten, uiterlijk op bovengemelden dag en uur, ter Griffie van de Directie der Marine te Vlissingen moeten bezorgd zijn.

Vlissingen, 10 November 1860.

De Directeur en Kommandant der Marine,
J. F. D. [illegible]

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

EXTRACT.

Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te Groningen, van den tweeden November 1000 zestig, op de Expeditie geregistreerd, is *Elske Stol*, Weduwe van *Hendrik Kranenborg*, Landgebruikster, wonende op den Bril, onder Zuidhorn, onder Curatele gesteld, ter zake van krankzinnigheid.

Voor Extract conform:
B. D. H. TELLEGEN, *Procureur.*

Bekendmaking ter voldoening aan Art. 486 van het Burgerlijk Wetboek.

Bij Acte, op den 10den November 1860 voor den Edel Achtbaren Heer Plaatsvervangend-Kantonregter in het Eerste Kanton te Rotterdam gepasseerd, naar behooren geregistreerd, is door den Heer *Jacobus van Elsen*, Brander, wonende aan de Kruiskade te Rotterdam, aan zijnen minderjarigen Zoon *Johannes Hendrikus van Elsen*, geboren te Schiedam den 14den Januarij 1839, Handligting verleend tot de geheele ontvangst, de uitgave van en de beschikking over zijne inkomsten, alsmede tot het deel nemen in eene Fabriek, het drijven van Nering en Handel en het aangaan en sluiten van alle verbindtenissen daartoe betrekkelijk.

* * Bij Acte, dd. 30 October 1860, voor het Kantongeregt te Delden gepasseerd, heeft Mejufvrouw *J. ten Cate*, Weduwe den Heer *J. Hulshoff*, wonende te Borne, krachtens Art. 480 van het Burgerlijk Wetboek, Handligting verleend aan haren Zoon *Gerrit Hulshoff*, tot het drijven eener Brouwerij-affaire te Delden, en om dienvolgens alle verbindtenissen te sluiten, tot die affaire betrekkelijk, met uitzondering alleen van de vervreemding en de bezwaring zijner vaste goederen.

Geschiedende hiervan openbare bekendmaking ingevolge Art. 486 van gemeld Wetboek.

A. H. BEHNES, *Griffier.*

* * De erfgenamen onder het voorregt van Boedelbeschrijving der Nalatenschappen van *Frank Weststeyn* Joriszoon en *Johanna Kleyn*, in leven Echtelieden, overleden te Wateringen, maken hiermede, zoowel aan de onbekende, als aan de bekende Schuldeischers dier Nalatenschappen bekend, dat de Rekening en Verantwoording van hun beheer, van den 17den tot en met den 26sten November 1860, ter inzage en opneming zal voorliggen ten Kantore van den Notaris *A. J. Murray*, te Wateringen, en dat, zoo er geen verzet plaats heeft, op den 27sten November 1860, des morgens ten 11 ure, ten Kantore van den voornoemden Notaris zal worden overgegaan tot uitbetaling der schuldvorderingen, voor zooverre het bedrag toereikende zal zijn.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

MAANDAG 12 NOVEMBER 1860.

Amsterdam.

	PCt.			
NEDERL. Werkelijke Schuld	2½	63	63 3/16	63 5/16
Dito dito	3	75 9/16	75 5/8	—
Dito dito	4	97 5/16	97 1/4	—
Handel-maatschappij		130	—	—
SPANJE	1¼	39 7/16	40	—
Binnenlandsche	3	47 11/16	47 3/4	—
PORTUGAL, oude	3	44	44 5/8	—
RUSLAND, oude	5	101 13/16	102	101 3/4
Nieuwe	5	—	—	—
Hope	4	77 3/8	—	—
Stieglitz	4	77 1/4	—	—
Dito, 5de serie	5	88 1/4	—	—
Dito, 6de serie	5	96 5/8	96 1/2	96 5/8
Leening 1860	4½	89 3/8	89 7/16	—
OOSTENRIJK, Metalliek	5	46 13/16	46 3/8	46 5/8
Dito	2½	25 1/8	—	—
Zilveren	5	68	—	—
Nationalen	5	58 11/16	58 7/8	58 3/4

LONDEN, Consols	93¼	ANTWERPEN, Metalliek	56 5/8
Spanje	—	Spanje	48 1/8
PARIJS, 3% rente	70.85	WEENEN, Metalliek	66.40
Spanje	48 7/8	Wissel Londen	133.75

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.